

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้  
ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A Study of the Relationship between Personal Characteristics and Learning  
Outcomes in the Learning Management Methodology Course of Elementary  
Education Students at Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง<sup>1\*</sup>

Wacharapatr Techawattanasiridumrong<sup>1\*</sup>

*Received 19 January 2026, Revised 27 January 2026, Accepted 27 January 2026*

ABSTRACT

The purposes of this research were: This study aimed to examine the personal characteristics of undergraduate students majoring in Primary Education and to investigate the relationship between personal characteristics and learning outcomes in the Teaching Methodology course. The sample consisted of 55 undergraduate students enrolled in the Teaching Methodology course, selected through random sampling. The research instruments included a personal characteristics questionnaire with content validity indices (IOC) ranging from 0.83 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.89, as well as a learning outcomes assessment with a reliability coefficient of 0.86. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient. The results indicated that the overall level of personal characteristics of Primary Education students was high, and the overall level of learning outcomes in the Teaching Methodology course was also high. Furthermore, personal characteristics were positively correlated with learning outcomes at the .05 level of statistical significance. These findings underscore the importance of enhancing the knowledge and skills of pre-service teachers to improve learning outcomes and elevate the quality of teacher education in alignment with the demands of 21st-century education.

**Keywords:** Personal characteristics, learning outcomes, Learning management methodology, Elementary teacher students

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา ระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ จำนวน 55 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะบุคคล มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.83-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 และแบบวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

<sup>1\*</sup> มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ต.ประตูชัย อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000

Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Pratu Chai, Phra Nakhon Si Ayutthaya, Phra Nakhon Si Ayutthaya 13000, Thailand.

\* Corresponding author: Tel. 08-1253-3473, E-mail address: ananxisu163@gmail.com

ลักษณะบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และลักษณะบุคคลของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลลัพธ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้และทักษะของนักศึกษาครู เพื่อส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการผลิตครูให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

**คำสำคัญ:** ลักษณะบุคคล ผลลัพธ์การเรียนรู้ วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาครูประถมศึกษา

## บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ได้ส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการศึกษาในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถูกคาดหวังให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามเนื้อหาวิชาเท่านั้น แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (OECD, 2019) ภายใต้บริบทดังกล่าว บทบาทของครูได้เปลี่ยนแปลงจากผู้สอนที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ มาเป็นผู้ออกแบบและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ซึ่งต้องสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง การผลิตครูในระดับอุดมศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนานักศึกษาให้มีทั้งความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะการจัดการเรียนรู้ และคุณลักษณะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความคาดหวังของระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Darling-Hammond, Hyler & Gardner, 2017)

นักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาเป็นกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนในช่วงวัยพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นช่วงวัยที่มีผลต่อการวางรากฐานด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และทัศนคติในการเรียนรู้ของผู้เรียนในระยะยาว หากครูประถมศึกษามีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในระดับต่อไป รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นรายวิชาหลักที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความรู้และทักษะทางวิชาชีพครูให้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา โดยเนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการชั้นเรียน ไปจนถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รายวิชาดังกล่าวมักอาศัยกรอบแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนคิดจากประสบการณ์ (Fosnot, 2013; Kolb, 2015; Schunk, 2020) แนวคิดเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ลักษณะบุคคลของนักศึกษา โดยเฉพาะด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเรียนรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้จริงในวิชาชีพครู

จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักศึกษาส่วนหนึ่งยังประสบปัญหาในการเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการนำไปใช้จริงในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ เช่น การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และการบูรณาการนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ นักศึกษายังมีระดับทักษะด้านการสะท้อนคิดและการสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ไม่สูงเท่าที่ควร ซึ่งอาจส่งผลต่อคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้และความพร้อมในการประกอบวิชาชีพครูในอนาคต ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ลักษณะบุคคลของนักศึกษา โดยเฉพาะด้านความรู้และทักษะ อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น การศึกษาลักษณะบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ จึงมี

ความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครูให้มีความพร้อมต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ลักษณะบุคคลของผู้เรียน เช่น ระดับความรู้ความสามารถ และทักษะในการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในรายวิชาที่มุ่งเน้นกระบวนการคิด การวิเคราะห์ และการลงมือปฏิบัติ (Anderson & Krathwohl, 2014; Bandura, 2006) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยส่วนใหญ่ยังมุ่งศึกษากลุ่มนักเรียนหรือผู้เรียนทั่วไป ขณะที่ศึกษากับนักศึกษาครู โดยเฉพาะในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยตรง ยังมีจำนวนจำกัด และยังขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจนในบริบทของประเทศไทย งานวิจัยในประเทศบางส่วนพบว่า ลักษณะบุคคลและศักยภาพของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำถึงปานกลาง และได้รับอิทธิพลจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่ (กมลรัตน์ นุ่นคง, 2561; สาคร เพ็ชรสีมวง, 2565) สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวในบริบทของการผลิตครู ดังนั้น การศึกษาลักษณะบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ จึงมีความสำคัญทั้งในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครูให้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่เรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 55 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด โดยไม่ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากจำนวนประชากรมีขนาดเหมาะสมและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน

#### ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ 1 คือ ลักษณะบุคคลในการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ความรู้ และ ทักษะ

ตัวแปรที่ 2 คือ ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะบุคคลของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และคะแนนเฉลี่ยสะสม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะบุคคล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ และด้านทักษะ

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โดยใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โดยรวบรวมคะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ระหว่างเรียน คะแนนทดสอบกลางภาค และคะแนนทดสอบปลายภาค

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient)

### ผลการวิจัย

1. การศึกษาลักษณะบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่เรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

#### 1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

| รายการ                 | จำนวน (คน) | ร้อยละ        |
|------------------------|------------|---------------|
| <b>เพศ</b>             |            |               |
| ชาย                    | 10         | 18.18         |
| หญิง                   | 45         | 81.82         |
| <b>อายุ</b>            |            |               |
| 17-19 ปี               | 12         | 21.82         |
| 20-23 ปี               | 43         | 78.18         |
| <b>คะแนนเฉลี่ยสะสม</b> |            |               |
| 3.51-4.00              | 2          | 3.63          |
| 3.01-3.50              | 28         | 50.91         |
| 2.50-3.00              | 25         | 45.46         |
| <b>รวม</b>             | <b>55</b>  | <b>100.00</b> |

จากตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.82 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 18.18 มีอายุระหว่าง 20-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 78.18 และอายุระหว่าง 17-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.82 มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 50.91 คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.50-3.00 คิดเป็นร้อยละ 45.46 และคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.51-4.00 คิดเป็นร้อยละ 3.63

- 1.2 ระดับลักษณะบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่เรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของลักษณะบุคคลของนักศึกษา โดยภาพรวม

| ลักษณะบุคคล | $\mu$ | $\sigma$ | ระดับ |
|-------------|-------|----------|-------|
| ด้านความรู้ | 3.62  | 0.52     | มาก   |
| ด้านทักษะ   | 3.51  | 0.58     | มาก   |
| รวม         | 3.57  | 0.55     | มาก   |

จากตารางที่ 2 ลักษณะบุคคลของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 รองลงมาคือ ด้านทักษะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของลักษณะบุคคลของนักศึกษาด้านความรู้ จำแนกเป็นรายข้อ

| ลักษณะบุคคล (ด้านความรู้)                                                                                                            | $\mu$ | $\sigma$ | ระดับ   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|----------|---------|
| 1. การอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ                              | 3.85  | 0.52     | มาก     |
| 2. การวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับธรรมชาติของสาขาวิชาเอกและบริบทของผู้เรียนได้             | 3.72  | 0.47     | มาก     |
| 3. การอธิบายแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนในมิติด้านความสามารถ ความสนใจ และรูปแบบการเรียนรู้   | 3.68  | 0.49     | มาก     |
| 4. การอธิบายหลักการการจัดการเรียนรู้และการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาปัญญาผู้คิดและความเป็นนวัตกรรมของผู้เรียน      | 3.90  | 0.55     | มาก     |
| 5. การอธิบายแนวคิดและหลักการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความสุขในการเรียนรู้ | 3.45  | 0.48     | ปานกลาง |
| 6. การอธิบายสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและศาสตร์การสอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21                                    | 3.58  | 0.44     | ปานกลาง |
| 7. การอธิบายแนวคิดการบูรณาการการเรียนรู้แบบองค์รวมและการสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม           | 3.30  | 0.68     | ปานกลาง |
| 8. การอธิบายหลักการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การสอนแบบจุลภาค และแนวคิดการสะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาตนเองสู่การเป็นครูมืออาชีพ           | 3.50  | 0.49     | ปานกลาง |
| รวม                                                                                                                                  | 3.62  | 0.52     | มาก     |

จากตารางที่ 3 ลักษณะบุคคลของนักศึกษาด้านความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอธิบายหลักการการจัดการเรียนรู้และการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาปัญญาผู้คิดและความเป็นนวัตกรรมของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 รองลงมาคือ การอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 ส่วนการอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การอธิบายแนวคิดการบูรณาการการเรียนรู้แบบองค์รวมและการสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของลักษณะบุคคลของนักศึกษาด้านทักษะ จำแนกเป็นรายข้อ

| ลักษณะบุคคล (ด้านทักษะ)                                                                                                  | $\mu$ | $\sigma$ | ระดับ   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|----------|---------|
| 1. สามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทผู้เรียนและธรรมชาติของสาขาวิชาเอกได้อย่างมีเหตุผล  | 3.60  | 0.54     | มาก     |
| 2. สามารถการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด           | 3.55  | 0.50     | มาก     |
| 3. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม                               | 3.48  | 0.49     | ปานกลาง |
| 4. สามารถจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ความสุข และการเรียนรู้ที่มีความหมาย          | 3.70  | 0.52     | มาก     |
| 5. สามารถออกแบบและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21                         | 3.42  | 0.63     | ปานกลาง |
| 6. สามารถฝึกปฏิบัติการสอนแบบจุลภาค (Microteaching) เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้และการสื่อสารทางการสอน                | 3.65  | 0.56     | มาก     |
| 7. สามารถประยุกต์ใช้กระบวนการสะท้อนคิด (Reflective Practice) เพื่อประเมินและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง | 3.38  | 0.68     | ปานกลาง |
| 8. สามารถบูรณาการองค์ความรู้จากศาสตร์การสอนและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์   | 3.30  | 0.70     | ปานกลาง |
| รวม                                                                                                                      | 3.51  | 0.58     | มาก     |

จากตารางที่ 4 ลักษณะบุคคลของนักศึกษาด้านทักษะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีทักษะในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ความสุข และการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 รองลงมาคือ สามารถฝึกปฏิบัติการสอนแบบจุลภาค (Microteaching) เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้และการสื่อสารทางการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 และสามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทผู้เรียนและธรรมชาติของสาขาวิชาเอกได้อย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถบูรณาการองค์ความรู้จากศาสตร์การสอนและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานวัตกรรมจัดการ การเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

| คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน | จำนวน (คน) | ร้อยละ |
|----------------------------|------------|--------|
| 1. 80-100 คะแนน            | 11         | 20.00  |
| 2. 70-79 คะแนน             | 23         | 41.81  |
| 3. 60-69 คะแนน             | 16         | 29.09  |
| 4. 50-59 คะแนน             | 3          | 5.46   |
| 5. 0-49 คะแนน              | 2          | 3.64   |
| รวม                        | 55         | 100    |

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ อยู่ในช่วงคะแนน 70-79 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.81 รองลงมาคือช่วงคะแนน 60-69 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 29.09 และช่วงคะแนน 80-100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

1.4 ผลการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลด้านความรู้กับผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลด้านความรู้รายข้อกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

| ลักษณะบุคคลด้านความรู้ (รายข้อ)                                                                                                      | r     | Sig. (2-tailed) | ระดับความสัมพันธ์ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------------|-------------------|
| 1. การอธิบายหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ                              | 0.48  | 0.000           | ปานกลาง           |
| 2. การวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับธรรมชาติของสาขาวิชาเอกและบริบทของผู้เรียนได้             | 0.44  | 0.001           | ปานกลาง           |
| 3. การอธิบายแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนในมิติด้านความสามารถ ความสนใจ และรูปแบบการเรียนรู้   | 0.41  | 0.002           | ปานกลาง           |
| 4. การอธิบายหลักการจัดการเรียนรู้และการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาปัญญาผู้คิดและความเป็นนวัตกรรมของผู้เรียน         | 0.52  | 0.000           | ปานกลาง           |
| 5. การอธิบายแนวคิดและหลักการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความสุขในการเรียนรู้ | 0.36* | 0.007           | ต่ำ-ปานกลาง       |
| 6. การอธิบายสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและศาสตร์การสอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21                                    | 0.39  | 0.004           | ปานกลาง           |
| 7. การอธิบายแนวคิดการบูรณาการการเรียนรู้แบบองค์รวม และการสร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม             | 0.33  | 0.014           | ต่ำ               |
| 8. การอธิบายหลักการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การสอนแบบจุลภาค และแนวคิดการสะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาตนเองสู่การเป็นครูมืออาชีพ           | 0.42  | 0.002           | ปานกลาง           |

\* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

จากตารางที่ 6 พบว่า ลักษณะบุคคลด้านความรู้แยกเป็นรายข้อทุกข้อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.33-0.52 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ทั้งนี้ รายการด้านการอธิบายหลักการจัดการเรียนรู้และการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาปัญญาผู้คิดและความเป็นนวัตกรรมของผู้เรียนมีความสัมพันธ์สูงที่สุด

1.5 ผลการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลด้านทักษะกับผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลด้านทักษะรายข้อกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

| ลักษณะบุคคลด้านทักษะ (รายข้อ)                                                                                            | r     | Sig. (2-tailed) | ระดับความสัมพันธ์ |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------------|-------------------|
| 1. สามารถวิเคราะห์และเลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทผู้เรียนและธรรมชาติของสาขาวิชาเอกได้อย่างมีเหตุผล  | 0.47* | 0.000           | ปานกลาง           |
| 2. สามารถการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด           | 0.45* | 0.001           | ปานกลาง           |
| 3. สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม                               | 0.40* | 0.003           | ปานกลาง           |
| 4. สามารถจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ความสุข และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย        | 0.53* | 0.000           | ปานกลาง           |
| 5. สามารถออกแบบและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21                         | 0.38* | 0.005           | ต่ำ-ปานกลาง       |
| 6. สามารถฝึกปฏิบัติการสอนแบบจุลภาค (Microteaching) เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้และการสื่อสารทางการสอน                | 0.50* | 0.000           | ปานกลาง           |
| 7. สามารถประยุกต์ใช้กระบวนการสะท้อนคิด (Reflective Practice) เพื่อประเมินและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง | 0.36  | 0.008           | ต่ำ-ปานกลาง       |
| 8. สามารถบูรณาการองค์ความรู้จากศาสตร์การสอนและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์   | 0.34  | 0.012           | ต่ำ               |

\* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

จากตารางที่ 7 พบว่า ลักษณะบุคคลด้านทักษะแยกเป็นรายข้อทุกข้อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.34-0.53 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ทั้งนี้ รายการด้านการจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ความสุข และการเรียนรู้อย่างมีความหมายมีความสัมพันธ์สูงที่สุด

### อภิปรายผล

การศึกษาลักษณะบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาที่เรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะบุคคลของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งด้านความรู้และด้านทักษะ โดยด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านทักษะเล็กน้อย เนื่องจากรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้เป็นรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ซึ่งมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และทฤษฎีการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญ ก่อนนำไปสู่การฝึกปฏิบัติจริง จึงส่งผลให้นักศึกษามีระดับความรู้ในภาพรวมค่อนข้างสูง ในด้านทักษะ พบว่า นักศึกษามีทักษะอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะทักษะการจัดการชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการฝึกปฏิบัติการสอนแบบจุลภาค ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติ (Practice-based Learning) อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม ทักษะด้านการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่ายังมีความจำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้คิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงานเชิงนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Kolb (2015) ที่เสนอว่าการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เป็นกระบวนการสำคัญในการ

พัฒนาทักษะระดับสูงของผู้เรียน โดยผู้เรียนต้องได้รับโอกาสในการลงมือปฏิบัติ สะท้อนคิด และประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพล มีแก้ว, อังคณา ตุงคะสมิต, ปิยะวรรณ ศรีสุรักษ์ และลัดดา ศิลาณ้อย (2565) ซึ่งพบว่าความแตกต่างระหว่างบุคคลส่งผลต่อระดับความรู้และผลลัพธ์ของการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญ และการออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนสามารถช่วยยกระดับผลการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงงานวิจัยของ จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ์ และรักษนก คชไกร (2562) ที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม แม้นักศึกษาจะมีระดับความรู้และทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่า ทักษะด้านการบูรณาการองค์ความรู้ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อยู่ไม่เด่นชัดเท่าที่ควร ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาคูให้มีความพร้อมในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง ดังนั้น สถาบันผลิตครูควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดเชิงนวัตกรรม การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และการบูรณาการองค์ความรู้ข้ามศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครูให้มีความรอบด้านและยั่งยืน

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะบุคคลของนักศึกษาทั้งด้านความรู้และด้านทักษะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง เนื่องจากลักษณะบุคคลเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีส่วนสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอื่นร่วมด้วย เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการสนับสนุนจากผู้สอน เมื่อพิจารณาในด้านความรู้ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนรู้และการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาปัญญาของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ความรู้ความเข้าใจเชิงลึกในหลักการและแนวคิดพื้นฐานเป็นฐานสำคัญของการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ในระดับที่สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Anderson และ Krathwohl (2014) ที่ระบุว่าการเรียนรู้ในระดับพุทธิพิสัยขั้นสูงจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจเชิงโครงสร้างและการเชื่อมโยงองค์ความรู้ ในด้านทักษะ พบว่า ทักษะการจัดการชั้นเรียนและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ทักษะดังกล่าวเป็นทักษะเชิงปฏิบัติที่นักศึกษาได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่องผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และการสอนแบบจุลภาค จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตรง อย่างไรก็ตาม ตัวแปรบางประการ เช่น ทักษะด้านการบูรณาการองค์ความรู้และการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ซึ่งสะท้อนถึงบริบทการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ที่นักศึกษายังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะวิชาชีพครู และยังต้องอาศัยเวลา ประสบการณ์ และโอกาสในการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงเพิ่มเติม ผลการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาคร เพ็ชรสิมวง (2565) ซึ่งชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามีความหลากหลาย และไม่ได้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตรงในทุกมิติ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลรัตน์ นุ่นคง (2561) ที่พบว่า ศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะด้านการบูรณาการและการตั้งเป้าหมาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ทักษะเชิงซับซ้อนและทักษะด้านนวัตกรรมสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง หากผู้เรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเอื้อต่อการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ให้มีสัดส่วนของกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาทักษะการบูรณาการองค์ความรู้และการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพิ่มขึ้น เช่น การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning) หรือการมอบหมายภาระงานที่ให้นักศึกษาออกแบบนวัตกรรมจัดการเรียนรู้จากปัญหาจริงในบริบทโรงเรียน เพื่อยกระดับลักษณะบุคคลด้านดังกล่าวจากระดับปานกลางสู่ระดับสูง

1.2 ควรคงไว้ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความเข้าใจเชิงลึกด้านหลักการและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งเชื่อมโยงองค์ความรู้ดังกล่าวกับกรณีศึกษาและสถานการณ์จริง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติในบริบทการจัดการเรียนรู้ของครูประถมศึกษา

1.3 ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบ เช่น การใช้บันทึกสะท้อนคิด (Reflective Journal) การอภิปรายสะท้อนผลหลังการสอนแบบจุลภาค และการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ตนเองและการต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในระยะยาว

1.4 ผู้สอนควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงการพัฒนาทักษะบุคคลของนักศึกษาอย่างควบคู่ไปกับการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์และพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มระดับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้ให้สูงขึ้น

1.5 ควรให้ความสำคัญกับการฝึกทักษะการจัดการชั้นเรียนผ่านกิจกรรมการสอนแบบจุลภาค การจำลองสถานการณ์ และการฝึกสอนในสภาพแวดล้อมใกล้เคียงสถานการณ์จริง เพื่อเสริมสร้างความพร้อมของนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

## 2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรแทรกหรือปัจจัยเพิ่มเติม เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ หรือคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทักษะบุคคลกับผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างครอบคลุมยิ่งขึ้น

2.2 ควรดำเนินการวิจัยเชิงทดลองหรือการวิจัยและพัฒนา เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะบุคคลด้านความรู้และทักษะต่อผลลัพธ์การเรียนรู้โดยตรง

## คำขอบคุณ

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ได้ให้คำแนะนำในรายงานวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 2 ทั้ง 2 หมู่เรียน ที่ได้ให้อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

## เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ นุ่นคง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและศักยภาพของนักศึกษา กับความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาธารณสุขศาสตร์สาขาวิชาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 5(2), 247-257.
- จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ์ และ รักชนก คชไกร. (2562). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่ คัดสรรสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย. *ศรีนครินทร์เวชสาร*, 34(3), 287-292.
- ณัฐพล มีแก้ว, อังคณา ตุงคะสมิต, ปิยะวรรณ ศรีสุรักษ์ และ ลัดดา ศิลาอ่อน. (2565). ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ส่งผลต่อผลการฝึกอบรมหลักสูตรการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติและภัยพิบัติระดับของครูประถมศึกษาในอำเภอบ้านแฮดและอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิจัยเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*, 5(1), 34-46.
- สาคร เพ็ชรสีม่วง. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง. *วารสารการวัด ประเมินผลสถิติ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์*, 3(2), 37-45.
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2014). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Pearson Education.

- Bandura, A. (2006). Toward a Psychology of Human Agency. *Perspectives on psychological science : a journal of the Association for Psychological Science*, 1(2), 164-180.
- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective teacher professional development*. Learning Policy Institute.
- Fosnot, C. T. (2013). *Constructivism: Theory, perspectives, and practice (2nd ed.)*. Teachers College Press.
- Kolb, D. A. (2015). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development (2nd ed.)*. Pearson Education.
- OECD. (2019). *Future of education and skills 2030: OECD learning compass 2030*. OECD Publishing.
- Schunk, D. H. (2020). *Learning theories: An educ*